

Міністерство освіти і науки України
Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II

Кафедра педагогіки і психології

Пояснювальна записка
до кваліфікаційної роботи бакалавра

на тему: **Сюжетні рухливі ігри на заняттях фізичної культури дітей**
дошкільного віку

Виконала: студентка V-го курсу,
напряму підготовки (спеціальності)
0101 Педагогічна освіта
6.010101 Дошкільна освіта
Бейте Е.

Керівник: Візавер А.
Рецензент:

Берегово – 2015 р.

**Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma
II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola**

Pedagógia és Pszichológia Tanszék

Böjte Erika

**Mozgásos szerepjátékok az óvodáskorú gyermekek testnevelési
foglalkozásain**

Szakdolgozat

Témavezető:
Vizáuer Árpád

Recenzens:

Beregszász – 2015

ЗМІСТ

ВСТУП	5
1.ЗНАЧЕННЯ РУХЛИВИХ ІГОР У ЖИТТІ ДИТИНИ	
1.1.Сюжетні рухливі ігри-одні із важливих засобів всебічного виховання дітей дошкільного віку.....	6
1.2.Рухова діяльність ігрового характеру-основа сюжетних ігор.....	10
1.3.Види рухливих ігор.....	14
1.4.Найсприятливіші умови для виховання фізичних якостей під час проведення сюжетних рухливих ігор.....	16
2.МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ СЮЖЕТНИХ РУХЛИВИХ ІГОР З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	
2.1.Характеристика рухливих ігор для різних вікових груп.....	19
2.2.Методика проведення сюжетних ігор.....	22
2.2.1.Вибір ігор	22
2.2.2. Підготовка до гри.....	23
2.2.3.Організація гравців та пояснення гри.....	23
2.2.4.Проведення гри та керівництво нею.....	25
2.2.5.Закінчення гри та підведення підсумків.....	26
2.3.Особливості методики проведення ігор у мішаній групі.....	26
3. ДОСЛІДЖЕННЯ	
3.1. Дослідження.....	31
3.2. Перелік найбільш поширених сюжетних рухливих ігор, використаних у ДНЗ №10.....	37
3.3. День Спорту.....	42
РЕЗЮМЕ	45
ВИСНОВКИ (угорською мовою).....	46
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	47
ДОДАТКИ	50

TARTALOM

BEVEZETÉS	5
I. MOZGÁSOS SZEREPJÁTÉKOK SZEREPE A GYERMEK ÉLETÉBEN	
1.5.Mozgásos szerepjátékok-az óvodáskorú gyermek sokoldalú fejlődésének egyik legfontosabb eszköze.....	6
1.6.Játék jellegű mozgásos tevékenység-a mozgásos szerepjátékok alapja.....	10
1.7.Mozgásos játékok fajtái.....	14
1.8.Fizikai készségek fejlesztésének legjótékonyabb feltételei a mozgásos szerepjátékok levezetése alatt	16
II. MOZGÁSOS SZEREPJÁTÉKOK LEVEZETÉSI MÓDSZERTANA ÓVODÁSKORÚ GYERMEKEK KÖRÉBEN	
2.1.Mozgásos szerepjátékok jellemzése különböző korcsoportok szerint	19
2.2. Mozgásos szerepjátékok levezetési módszertana.....	22
2.2.1.Játékok kiválasztása.....	22
2.2.2.Játékhoz való felkészülés.....	23
2.2.3.Játékosok szervezése és játékmagyarázat.....	23
2.2.4.Játék levezetése és irányítása.....	25
2.2.5.Játék bevezetése és következtetések levonása.....	26
2.3.Vegyes csoportú játéklevezetés módszertana	26
III. KUTATÁS	
3.1. Kutatás.....	31
3.2.A 10-es számú óvodában leggyakrabban használt mozgásos szerepjátékok felsorolása.....	37
3.3. A Sport Napja.....	42
ÖSSZEFOGLALÓ	45
REZÜMÉ(magyar nyelvű)	46
FELHASZNÁLT IRODALOM JEGYZÉKE	47
MELLÉKLETEK	50

ВСТУП

Тема бакалаврської роботи: Сюжетні рухливі ігри на заняттях фізичної культури дітей дошкільного віку.

Дану роботу вибрала тому, що моєю метою стало дослідити, як використовуються сюжетні рухливі ігри з дітьми дошкільного віку. Одночасно хочу виявити дослідження, як впливають сюжетні рухливі ігри на фізичний розвиток дітей.

Робота складається зі вступу, трьох розділів (1. Значення сюжетних рухливих ігор у житті дитини; 2.Методика проведення сюжетних рухливих ігор з дітьми дошкільного віку; 3.Дослідження), висновків, списку використаної літератури, додатків.

Об'єктом дослідження є вихованці ДНЗ №10 м. Берегова.

Значний вплив мають сюжетні рухливі ігри на виховання морально-вольових якостей, на розумовий розвиток дитини, допомагають збагатити уявлення про навколишній світ, різні явища природи, розширюють кругозір. Виконуючи різноманітні ролі, імітуючи дії тварин, птахів, комах, діти на практиці застосовують здобуті знання про життя, поведінку, способи пересування цих тварин.

Під час написання я використовувала дослідження сучасних спеціалістів у сфері методики організації, проведення та керівництва сюжетних ігор. При проведенні дослідження використовувались матеріали з посібників дошкільного виховання, а також журналу «Фізична культура в школі» // Науково-методичний журнал. М .: №8, 2005 р.

У процесі роботи використовувались методи ігрового характеру та змагальний метод.

Результати дослідження наведені в таблицях та діграмах.

Отримані результати бажаю використовувати для реальної оцінки стану фізичної підготовки дошкільнят.

*Дитину можна виховати ласкою,
добротою і розумінням.
Знаряддям і посередником виховання
повинна бути любов, а метою-людяність*

I. ЗНАЧЕННЯ СЮЖЕТНИХ РУХЛИВИХ ІГОР У ЖИТТІ ДИТИНИ

1.1. Сюжетні рухливі ігри-одні із важливих засобів всебічного виховання дітей дошкільного віку

Сюжетні рухливі ігри – важливий засіб виховання дітей дошкільного віку. Правильно підібрані ігри сприяють гармонійному розвитку організму дошкільників. Різноманітні рухи та ігрові дії дітей ефективно впливають на діяльність серцево-судинної, дихальної та інших систем організму, збуджують апетит і сприяють міцному сну.

Рухливі ігри задовольняють потребу організму дитини в русі, сприяють збагаченню її рухового досвіду. За допомогою ігор у дошкільнят закріплюються різноманітні вміння і навички основних рухів (ходьби, бігу, стрибків, рівноваги), розвиваються такі важливі фізичні якості як швидкість, спритність, витривалість.[11, 51]

Також цінність рухливої гри полягає у тому, що вона викликає позитивні емоції, почуття задоволення, життєрадісність, активність, позитивно впливає на психічний та фізичний розвиток дошкільника.

Значний вплив мають рухливі ігри на виховання морально-вольових якостей, на розумовий розвиток дитини, допомагають збагатити уявлення про навколишній світ, різні явища природи, розширюють кругозір. Виконуючи різноманітні ролі, імітуючи дії тварин, птахів, комах, діти на практиці застосовують здобуті знання про життя, поведінку, способи пересування цих тварин.

Майже в кожній рухливій грі існують сигнали до зміни ігрових дій і рухів дітей. Наприклад, сигнал «побудували!» У грі «Дружні хлопці» викликає швидку реакцію дітей, що виражається в зміні дій, напрямку і характеру руху: легкий біг, вразі змінюється на цілеспрямований в прямому напрямку для якнайшвидшого побудови в колони один за одним на заздалегідь обумовлених місцях .

Така активна рухова діяльність тренує нервову систему дитини, удосконалюючи і врівноважуючи процеси збудження і гальмування.

У рухливій грі дитина вчиться регулювати ступінь напруги уваги і м'яза: залежно від того, що складає ігрову ситуацію дитини, може чергувати рух з відпочинком. Це сприяє вихованню спостережливості, кмітливості, здатності орієнтуватися в мінливих умовах навколишнього середовища, знаходити вихід із становища, швидко приймати рішення і виконувати його, виявляти сміливість, спритність, ініціативу, вибирати самостійно спосіб досягнення мети.

Ігри допомагають дитині розширювати і поглиблювати свої уявлення про навколишню дійсність. Виконуючи різні ролі, зображуючи різноманітні дії, діти практично використовують свої знання про звички тварин, птахів, комах, про явища природи, про засоби пересування, про сучасну техніку. У процесі ігор створюються можливості для розвитку мови, вправ у рахунку.

Враховуючи величезну роль ігрової діяльності в зростанні особистості дитини, під час організації рухового режиму значне місце відводиться рухливим іграм. Добираючи їх треба враховувати такі чинники: вік дітей, місце ігор протягом дня, погодні та природні умови, пора року, наявність необхідного інвентарю та обладнання.

Як завжди, до різних форм роботи (свят, занять, походів, розваг тощо) включаються рухливі ігри після попереднього їх розучування.[4, 96]

Проводять її щодня в усіх вікових групах 1-2 гри, під час ранкового прийому дітей, 2-3 гри - на прогулянках та 1-2 гри - увечері . Всього протягом дня проводять 5-7 сюжетних рухливих ігор, а влітку – 7-8.

У процесі гри дитина спрямовує свою увагу на досягнення мети, а не на спосіб виконання руху. Він діє цілеспрямовано, пристосовуючись до ігрових умов, проявляючи спритність і тим самим удосконалюючи руху. Тому, наприклад, така гра, як «вовк в рові», проводиться тоді, коли діти вже оволоділи стрибком у довжину з розбігу.

П.Ф. Лесгафт писав: «В іграх застосовується все те, що засвоюється при систематичних заняттях, тому всі вироблені тут рухи і дії в повніше повинні відповідати силам і вмінню займаються і виробляється з можливо більшою точністю і спритністю».

Це положення підтверджується роботами педагогів (М.М.Конторович, Л.І.Михайлова, А.І.Бикова, Д.І.Осокіна, Е.А.Тімофеева, Н.Н.Кільпіо, Е.Я. Степаненкове, С. Я.Лайзане та ін.), які внесли значний внесок у розробку методики проведення рухливих ігор в дитячому садку. [28, 56-59]

Сюжетні рухливі ігри як засіб виховання успішно впроваджені в навчально-виховний процес.

Паралельно діти повинні знайомитися з особливостями життя не тільки свого народу, а й інших народів, що живуть поруч. Так створюється емоційно-позитивна основа для розвитку патріотичних, громадянських почуттів. За змістом всі народні ігри класично лаконічні, виразні і доступні дітям Вони викликають активну роботу думки, сприяють розширенню кругозору, уточненню уявлень про навколишній світ, вдосконаленню всіх психічних процесів, стимулюють перехід дитячого організму вищому ступені розвитку.

Фундамент теорії гри як найважливішого засобу виховання дітей заклали дослідження вчених Є. І. Тихеева, Р.Я.Лехтман-Абрамовича, А.П Усовой, Д.Б. Ельконіна, Л.С. Виготського, Х.Т Шерьязданової та ін.[19, 18-31]

За твердженням вищевикладених дослідників, народна гра визначається як історично виник вид діяльності дітей, що полягає у відтворенні дій дорослих і відносин між ними. Гра будь-якого виду протікає як діяльність осмислена і цілеспрямована. У кожній грі є значуща для дитини мета, але вона не є постійною. У процес гри залучається вся особистість дитини: його психіка, пізнавальні інтереси, воля, почуття. У грі дошкільнята активно діють, говорять, використовують свої знання, активно працюють думка і уяву.

Видатний російський педагог К. Д. Ушинський, вважаючи народні ігри могутнім засобом виховання, рекомендував їх для широкого використання і закликав педагогів до збирання їх для дітей.

На думку Ушинського, особливу виховну роль відіграють колективні ігри, що виробляють у дітей навички суспільної поведінки, зав'язувати «перші асоціації громадських відносин».

Найвизначніші педагоги - Н.И.Пирогов, а пізніше Е.Н.Водовозова, П.Ф.Каптерев та ін. - Підкреслювали, що у фізичному вихованні дитини гра має першорядне значення як діяльність, що відповідає його віковим потребам, і як засіб всебічного розвитку.[24, 6]

Гра визначається Лесгафтом як вправа, за допомогою якої дитина готується до життя. Вона є самостійною діяльністю, в якій розвивається власна ініціатива дитини і виховуються його моральні якості.

Кожна гра, вказує Лесгафт, повинна мати певну мету, а форми гри - відповідати цій меті. Необхідно, щоб дії в грі відповідали вмінням дитину керувати собою і викликали «піднесене почуття задоволення»; ці дії попередньо засвоюються в систематичних вправах.

У своїй відомій «Теорії додаткових подразників» Лесгафт стверджує: сильні подразники, що діють на дитину, завжди знижують її вразливість. Тому він заперечує заохочення, покарання, вправи на гімнастичних снарядах, змагання, які викликають сильні відчуття.

Змагання в грі Лесгафт також заперечував з моральних міркувань: вони породжують прагнення в особистій перемозі.

В даний час вони використовуються тому, що змагання як метод викликають інтерес, емоційний підйом прагнення до кращої якості виконання ігрових дій, сприяє вдосконаленню рухових навичок. Проте і зараз в іграх дошкільнят елементи змагання допускаються тільки тоді, коли ретельно вивчені фізичні сили і можливості дітей і продумані прийоми керівництва.

Основні положення П.Ф.Лесгафта про рухливих іграх були розвинені В.В.Горіневським. Гориневский вважав рухливі ігри основним видом рухової діяльності і засобом всебічного виховання дітей дошкільного віку.

Гориневский підкреслював важливість вибору сюжету ігор для дітей в зв'язку з вимогами сучасного суспільного життя. У процесі рухливих ігор у дітей виховуються морально - вольові якості, тому гра є засобом формування особистості дитини. Надаючи серйозного значення емоціям, що виникають у дітей в грі, як оздоровчого компонента, Гориневский вважав радість і веселощі однією з обов'язкових умов ігрової діяльності, без яких гра втрачає для дітей свій сенс.[5,73-74]

Е.А.Аркін вважав сюжетну гру потужним і незамінним засобом розвитку дитини, основним важелем дошкільного виховання.

Перевагу гри серед різних фізичних вправ він бачив у емоцій насиченості, мобілізуючої сили дітей, що доставляє радість і задоволення в характері рухової діяльності, що сприяє роботі значної маси великих м'язів (біг, стрибки, кидання); в різноманітності рухів, усуває небезпеку стомлення; в можливості регулювання самими дітьми темпу і енергії руху; в прояві особистої ініціативи і розвитку психічних якостей - сміливості, дисципліни, винахідливості і т.д.

1.2. Рухова діяльність ігрового характеру-основа сюжетних ігор

В даний час проблема сюжетної рухливої гри як засобу всебічного виховання і розвитку дитини дошкільного віку продовжує бути предметом дослідження наукових і практичних працівників, є праці (А.І.Бикової, М.М.Конторович і Л.І.Михайлової, Т.І.Осокіної, Е.А.Тимофєєвої, Л.В.Артемової та ін. авторів).

Сюжетній рухливій грі присвячені статті та книги практичних працівників, що відображають передовий досвід: з проблеми змісту та методиці ігор з елементами спортивних ігор - В.І. Васюкова, Н.Г Кожевникової, Т.К. Лобовий, проблемі змісту та методиці сюжетних рухливих ігор - Е.А.Аронової, К.В.Вербицької, Н.Н Кільпію, Л.А Кисельової та багато інших.

Сюжетна рухлива гра - природний супутник життя дитини, джерело радісних емоцій, що володіє великою силою. Рухливі ігри є традиційним засобом педагогіки.

У старшому дошкільному віці відбувається інтенсивний розвиток інтелектуальної, морально-вольової та емоційної сфер особистості. Розвиток особистості та діяльності характеризується появою нових якостей і потреб: розширюються знання про предмети та явища, що дитина не спостерігала безпосередньо. Дітей цікавлять зв'язки, що існують між предметами і явищами. Проникнення дитини в ці зв'язки багато в чому визначає його розвиток. Перехід в старшу групу пов'язаний зі зміною психологічної позиції дітей: вони вперше починають відчувати себе самими старшими серед інших дітей в дитячому садку. Вихователь допомагає дошкільнятам зрозуміти це нове положення. Він підтримує в дітях відчуття «дорослості» і на його основі викликає у них прагнення до вирішення нових, більш складних завдань пізнання, спілкування, діяльності.

У дошкільному віці нервова система і весь організм дитини в цілому володіють надзвичайною пластичністю, піддатливістю до зовнішніх впливів. Тому раціональне дозування обсягу та інтенсивності навантаження, регулярне чергування її з відпочинком буде визначати оптимальність динаміки організму дитини, забезпечувати своєчасність відновних процесів і підвищувати працездатність. Навантаження, з одного боку, виражається у величині впливу фізичних вправ на організм і інтенсивності виконання їх, що підвищує функціональні процеси організму; з іншого - у впливі на динаміку психічних функцій, що виявляються в розумовій діяльності дитини, концентрація уваги

і сприйняття під час пояснення і демонстрації вправи, осмисленні завдань точності відповідної реакції.

У зв'язку з цим використовуються: наочні методи, що забезпечують яскравість чуттєвого сприйняття і рухових відчуттів, необхідних для виникнення у дитини найбільш повного і конкретного уявлення про рух, що активізують розвиток його сенсорних здібностей; словесні методи, звернені до свідомості дітей, що допомагають осмислення поставленої перед ними завдання і свідомого виконання рухових вправ, що грають велику роль в засвоєнні змісту і структури вправ, самостійному їх застосуванні в різних ситуаціях; практичні методи, пов'язані з практичною руховою діяльністю дітей, що забезпечують дієву перевірку правильності сприйняття рухів на власних м'язово - моторних відчуттях. Практичні методи характеризуються повною або частковою регламентацією, проведенням вправ в ігровій (образній) формі, використанням елементів змагання.[2. 23 ст.]

Одним з різновидів практичних методів є ігровий метод, близький до провідної діяльності дітей дошкільного віку, організму шляхом розвитку та удосконалення рухового апарату. Ігри привчають дітей до дисципліни, зосередження і планованості дій. Найбільш специфічний і емоційно - ефективний в роботі з ними, що враховує елементи наочно - образного і наочно-дієвого мислення. Він дає можливість одночасного вдосконалення різноманітних рухових навичок, самостійності дій, швидкої реакції на мінливі умови, прояви творчої ініціативи.

У процесі фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку рухливій грі належить провідна роль. Будучи одним з основних засобів і методів фізичного виховання, рухлива сюжетна гра дозволяє ефективно вирішувати оздоровчі та виховно-освітні завдання. Вона надає всебічне вплив на фізичний розвиток і оздоровлення дитини. У процесі гри рухова активність дітей викликає діяльний стан всього організму, посилює процеси обміну, підвищує життєвий тонус.

У процесі ігрових дій у дітей формується морально-вольові якості, розвиваються пізнавальні сили, набувається досвід поведінки і орієнтування в умовах дії колективу.

Сюжетна рухлива гра з правилами - свідома, активна діяльність дитини, мета якої досягається точним і своєчасним виконанням завдань, пов'язаних з обов'язковими для всіх граючих правилами. За визначенням П.Ф. Лесгафта, рухлива гра є вправою, за

допомогою якої дитина готується до життя. Захоплюючий зміст, емоційна насиченість гри спонукає до певних розумових та фізичних зусиль.

Специфіка рухової гри полягає в блискавичній реакції у дитини на сигнали типу "Лови!", "Біжи!", "Стій!".

Сюжетна рухлива гра - рухова діяльність, основним змістом якої є виконання рухів в умовах, що змінюються. На відміну від сюжетно-рольових ігор зміст більшості рухливих дається в готовому вигляді. Основною метою діяльності дітей в рухливій грі є вирішення рухової задачі. Структура гри регламентується правилами. Правила чітко формулюються з самого початку, і їм повинні підкорятися всі учасники. Правила визначають час виконання рухових дій та вимоги до їх точності. Опанувати правилом - значить оволодіти своєю поведінкою, навчитися керувати ним.

В рамках дій за правилами залишається достатній простір для особистої ініціативи дітей. Правила ігор привчають до дій на основі загальних положень, а не по приватних вказівкам та інструкціям. В останньому випадку будь-яка ініціатива і самостійність виключається; в першому випадку можливий вільний розвиток індивідуальних здібностей. Дитина повинна вибрати рухову дію або спосіб її виконання, який дозволить успішно вирішувати рухове завдання за найменший час, з меншою витратою сил; при цьому засіб і спосіб досягнення позитивного результату в одній і тій же грі не залишаються постійними, вони узгоджуються зі створеною обстановкою. В ході гри у дитини може виникнути нове рішення і новий прийом, невідомий йому до цього. Це відбувається за рахунок здатності кори великих півкуль під впливом другої сигнальної системи здійснювати утворення нових форм руху з наявних елементів рухових навичок, окремих рухів, набутих у процесі прямого навчання.

Гравці повинні строго і точно дотримуватися правил гри, до них вони повинні ставитися свідомо і відповідально, як до закону. Правила допомагають регулювати рухову діяльність і здійснювати самоврядування, привласнюють кожному гравцеві певну роль, встановлюють його місце в грі, взаємозв'язок між граючими, а от дії в межах правил і ролі відрізняються великою самостійністю.

Як рухова діяльність сюжетна рухлива гра має певну специфіку: вона вимагає від дитини швидкої реакції на сигнали і несподівані зміни ігрової обстановки.

Різні ситуації, що виникають у грі, створюють необхідність в зміні характеру руху і дій, ступеня м'язового напруження, швидкій зміні напрямку руху. Наприклад, у грі

«ловишка» кожна дитина повинна уважно стежити за діями ведучого. При його наближенні дитина стрімко тікає в протилежну сторону. Відчувши себе в безпеці, уповільнює темп руху, гальмує його, призупиняється. При новому наближенні водящого він знову прискорює рух.

Одна з характерних особливостей сюжетних рухливих ігор - прагнення до результату. Дитина відчуває радість від задоволення потреби в рухах, від емоційної атмосфери гри, проте особливий емоційний підйом викликає досягнення реального, наочного позитивного результату - виграшу.

Сюжетна рухлива гра пропонує дітям вирішувати індивідуальне рухове завдання, вступаючи у взаємини з іншими граючими, враховувати їхню поведінку.

Сюжетна рухлива гра пов'язана з виконанням основних рухів, але не може бути засобом їх розучування. У грі дитину захоплює сюжет, а емоційне збудження відволікає від правильного виконання рухової сюжетної дії. Для дитини в грі найголовніше - не потрапитися водящому: нерідко дії граючого оцінюються по тому, попався він ловишка чи ні. Якщо дитина правильно виконав основні рухи, але ловишка встиг його запламувати, він все одно програв. Неправильне, але швидке виконання руху найчастіше приносить успіх, тому дитину може не зацікавити точність здійснення рухової дії. Часті зауваження з приводу неточно виконаних основних рухів знижують інтерес до гри, позбавляють її цікавості.

Відзначаючи призначення рухливих ігор у фізичній освіті, П.Ф. Лесгафт підкреслював, що ігри повинні складатися головним чином з тих дій, які засвоюються при систематичному навчанні. Рухливі ігри для дошкільнят включають різноманітні основні рухи: швидкий біг, біг з вивертанням, підлізання, стрибки в довжину, стрибки на двох ногах на місці і з просуванням вперед і т.д. Тому в процесі фізичного виховання гри використовують для зміцнення рухових навичок, сформованих на занятті в спеціально підібраних вправах, і для їх вдосконалення, для отримання більш інтенсивного функціонального навантаження з метою зміцнення і розвитку внутрішніх органів, виховання фізичних, морально-вольових та інтелектуальних якостей.

Рухлива гра надає сприятливу дію на дитячу нервову систему. Для досягнення успіху в грі треба володіти швидкою реакцією, тобто бути здатним в мінімальний час провести доцільну дію у відповідь на раптову зміну обстановки, інакше всі дії дитини будуть запізненими, неефективними. У більшості рухливих ігор активізується робота

великого числа великих груп м'язів, що позитивно впливає на весь організм. Протягом гри нерідко відбувається зміна одних рухів іншими, тому усувається небезпека швидкого стомлення дітей. Можливість зміни темпу гри самими дітьми перетворює її на засіб для регуляції навантаження.[13. 10 ст.]

Сюжетні рухливі ігри розрізняються і по їх руховому змісту: ігри з бігом, стрибками, метанням та ін. За ступенем фізичного навантаження, яке отримує кожен гравець, розрізняють ігри великої, середньої та малої рухливості. До ігор великої рухливості належать ті, в яких одночасно бере участь вся група дітей і побудовані вони в основному на таких рухах як біг і стрибки. Іграми середньої рухливості називають такі, в яких теж активно бере участь вся група, але характер руху грають відносно спокійний (ходьба, передача предметів) або рух виконується підгрупами. В іграх малої рухливості рухи виконуються в повільному темпі, до того ж інтенсивність їх незначна.

Сюжетні рухливі ігри розрізняються також: по складності руху; за змістом сюжету; за кількістю правил і ролей; за характером взаємин між граючими; по наявності змагальних елементів і словесного супроводу. Залежно від віку в ігри включаються складніші рухи і кількість рухів збільшується, сюжети ігор ускладнюються, кількість ролей збільшується, поступово збільшується кількість правил, ускладнюються взаємини між дітьми. Виконання правил в молодших групах носять підказуючий характер, кількість їх невелика, вони пов'язані сюжетом, впливають із змісту гри. Виконання правил зводиться до дій за сигналами: на один сигнал діти вибігають з дому, на іншій - повертаються на свої місця. З часом вводяться обмеження дій: тікати в певному напрямку; спійманим відходити в сторону.

1.3.Види сюжетних рухливих ігор

Сюжетна рухлива гра – це усвідомлена, емоційна діяльність дітей, спрямована на досягнення умовної ігрової мети. Вона має свою структуру:

- ігровий задум або мета гри;
- ролі;
- ігрові дії;
- сюжет;
- правила гри.

Сюжетні рухливі ігри за ступенем фізичного навантаження бувають великої, середньої і малої рухливості, за характером ігрових дій, - сюжетні та несюжетні, з простими та складними правилами.

Під час вибору сюжетних рухливих ігор потрібно враховувати певні вимоги:

- 1) Ігри добираються відповідно до педагогічних завдань. Варто чітко визначити, які вміння і навички у цій грі закріплюються, які фізичні якості розвиваються, яка виховна мета реалізується.
- 2) Під час вибору рухливої гри враховується її місце у режимі дня (на ранковій, денній та вечірній прогулянках).
- 3) Враховується місце проведення та пора року.
- 4) Також потрібно зважати на рухову підготовленість дітей, їх інтереси та уподобання.

Зміст гри має бути доступний дітям, нагадувати цікаві явища навколишнього життя. Крім цього, рухи, які діти виконують у грі, мають бути добре засвоєні. Під час вибору гри для самостійно-рухової діяльності потрібно зважати на бажання дітей, стать, уподобання.

Для забезпечення повноцінного розвитку дитини у грі важливо змінювати умови їх проведення, правила та урізноманітнювати способи виконання рухових дій. Дитині цікавіше виконувати новий, навіть складний рух, ніж повторювати давно знайомий.

Сюжетні рухливі ігри є найкращим засобом для розвитку у дітей самостійності та організованості, кмітливості та творчості. Тому вихователю слід активно залучати дітей, особливо старшого віку, до змін варіантів проведення ігор.

Багатогранна виховна значимість рухливих ігор, доступність їх для дітей дошкільного віку, створюване іграми радісна, захоплива дітей сфера діяльності - все це визначає рухливі ігри як найцінніший невід'ємний супутник їхнього повсякденного життя.

Сюжетні рухливі ігри слід відрізняти від імітаційних та ігрових вправ.

Імітаційні ігри - це самостійна рухова діяльність, спрямована на відтворення образів навколишньої дійсності; при цьому рухи виконуються в довільному темпі, без регламентації часу і підкоряються лише задумом виконавця.

Ігрові вправи - дії, спрямовані на оволодіння рухами в ігровій формі. Дитина діє в ігрових вправах без спеціально встановлених правил, дотримуючись вимога точного здійснення рухової дії, виконуючи рух незалежно від інших.

У сюжетних рухливих іграх, як уже писалося вище, дитина діє в постійно змінних умовах, підпорядковуючи свою поведінку заздалегідь встановленим правилам.

1.4. Найсприятливіші умови для виховання фізичних якостей під час проведення сюжетних рухливих ігор

Представляючи собою комплекси природних рухів різного типу і в різних поєднаннях, сюжетні рухливі ігри відрізняються багатством інтелектуального змісту: вони вимагають від граючих кмітливості, широкої орієнтування в просторі. Подолання виниклих у грі труднощів також пов'язане з розумовою діяльністю, тобто необхідністю аналізу ситуації, що створилася, прийняття оперативного рішення рухових завдань. Оволодіння суспільно-історичним досвідом ефективних дій в несподіваних ситуаціях з урахуванням індивідуальних особливостей дозволяє досягати хороших результатів дітям, що поступається ловишка в рівні володіння рухом і ступеня розвитку фізичних якостей.

Умови виконання рухових дій в рухливій грі не залишаються постійними, вони часто змінюються. Необхідність негайного реагування на несподівану зміну обстановки вимагає доведення рухових навичок до такої стадії, коли вони виконуються автоматично. Тільки тоді дитина має можливість зосередити увагу на умовах виконання. Щоб діяти відповідно з умовами та правилами гри, дитина повинна міняти свою поведінку, а це вимагає застосування раніше виробленого рухового стереотипу в нових умовах, його зміни, пристосування до навколишнього оточення. Ігрова обстановка вчить дітей вибирати найбільш доцільний спосіб вирішення різних рухових завдань, який дозволяє при меншій витраті сил і збереженні точності і швидкості виконання дозволяє досягти успіху. [29,9-13]

Рухливі ігри є ефективним способом виховання витримки, що особливо важливо для дошкільнят, у яких процес збудження переважає над процесом гальмування.

У рухливих іграх, як підкреслювала А. Усова, у дітей починає формуватися інтерес до змагальної сторони - змагання в спритності, швидкості, кмітливості, сміливості, організованості. [22,96]

У старшому дошкільному віці з'являється можливість вибирати гри зі стрибками в довжину з місця, метанням і лазінням. Можливостям старших дошкільників відповідають безсюжетні ігри, але дітям і раніше доставляють велике задоволення сюжетні рухливі ігри. Ігри з елементами змагання побудовані на різних рухах і їх поєднаннях, можуть включати як індивідуальні, так і командні змагання. З п'ятирічного віку, за даними В. Панкова, можна використовувати різноманітні ігри-естафети, що передбачають взаємодію між граючими. Стають доступними ігри з елементами спортивних ігор: городки, баскетбол, футбол і т.д. Доцільно продовжити розучування рухливих ігор як свого, так і інших народів. [17, 33]

Оздоровчий ефект, що досягається при проведенні рухливих ігор, тісно пов'язаний з позитивними емоціями дітей, що виникають в процесі ігрової діяльності і благотворно впливають на психіку дитини.

До практичних методів відноситься також змагальний метод. У процесі навчання дітей дошкільного віку він може застосовуватися за умови педагогічного керівництва.

Цей метод використовується переважно в старших групах дитячого садка з метою вдосконалення вже набутих рухових навичок (але не змагання в боротьбі за першість). Обов'язкова умова змагання - відповідність його фізичним силам дітей, виховання морально - вольових якостей, а також правильна оцінка своїх досягнень і інших дітей на основі свідомого ставлення до вимоги.

При правильному керівництві змагання може бути успішно використано як виховний засіб, що сприяє вдосконаленню рухових навичок, розвитку фізичних здібностей, виховання морально - вольових рис особистості.

Крім зазначених методів у процесі фізичного виховання дітей використовуються методи проблемного навчання і виховання, які застосовуються при словесному, наочному і практичному керівництві дітьми. При використанні методів проблемного навчання перед дітьми ставиться конкретне завдання, що вони вирішують самостійно.

Методи проблемного навчання застосовуються в старших групах, коли діти набувають вже деякі знання в галузі фізкультури, опановують певним запасом рухових умінь і навичок, вміють самостійно вправлятися і грати.

У процесі навчання дітей руховим діям вихователь користується комплексом різних практичних прийомів взаємопов'язаних з наочністю і словом. Він демонструє виконання вправ, окремих ролей у рухливих іграх, ролі ведучого, стимулює дітей до участі у змаганні, тягнучи завданням і показуючи приклад: хто краще, хто швидше, хто правильніше виконає рухове завдання; він виконує при змаганні роль судді, капітана команди в цілях демонстрації і способів дій, поведінки, прийнятих у справедливих рішеннях щодо граючих (Л.М.Коровіна). [6.,103]

Емоційний підйом створює у дітей прагнення до досягнення спільної для всіх мети і виражається в ясному усвідомленні завдання, в кращій координації рухів, більш точного орієнтування в просторі та ігрових умовах, в прискореному темпі виконання завдань.

Класифікація рухливих ігор зі спортивними елементами

Існує різна педагогічна класифікація ігор, відібраних для дітей дошкільного віку, в основі якої є різні ознаки.

Рухливі ігри поділяються на елементарні і складні. Елементарні в свою чергу діляться на сюжетні і несюжетні, ігри-забави, атракціони.

Сюжетні ігри мають готовий сюжет і твердо зафіксовані правила. Сюжет відображає явища навколишнього життя (трудові дії людей, рух транспорту, руху і звички тварин, птахів і т.д.), Ігрові дії пов'язані з розвитком сюжету і з роллю, яку виконує дитина. Правила обумовлюють початок і припинення руху, визначають поведінку і взаємини граючих, уточнюють хід гри. Підпорядкування правилам обов'язково для всіх.

Сюжетні рухливі ігри переважно колективні (невеликими групами і всі групою). Ігри цього виду використовуються у всіх вікових групах. Сюжетні рухливі ігри відбивають в умовній формі життєвий або казковий епізод. Дітей захоплюють ігрові образи, в які вони творчо втілюються (птахи і автомобіль, пілоти, вовк і гуси, мавпочки і ловці).

Безсюжетні рухливі ігри містять цікаві для дітей рухові завдання, які ведуть до досягнення зрозумілою їм цілей. Ігри типу ловіння, перебіжок не мають сюжету, образів, але подібні з сюжетними наявністю правил ролей взаємозумовленістю ігрових дій всіх учасників. Ці ігри пов'язані з виконанням конкретного рухового завдання і вимагають від дітей великої самостійності, швидкості, спритності, орієнтування в просторі.

У дошкільному віці використовуються рухливі ігри з елементами змагання (індивідуального і групового), наприклад: «Чия ланка швидше збереться», «Хто перший через обруч до прапорця» та ін. Елементи змагання спонукають до більшої активності у виконанні рухових завдань. У деяких іграх («Переміни предмет», «Хто швидше до прапорця») кожна дитина грає сама за себе і намагається виконати завдання якомога краще. Якщо ці ігри проводяться з поділом на команди (ігри - естафети), то дитина прагне виконати завдання, щоб поліпшити результати команд.

До безсюжетних відносяться так само ігри з використанням предметів (кегли, обруч, кільцекидки, городки, «школа м'яча» та ін).

Рухові завдання в цих іграх вимагають певних умов, тому вони проводяться з невеликими групами дітей (2,3 і тд.). Правила в таких іграх спрямовані на порядок розстановки предметів, користування ними, черговість дій граючих. У цих іграх спостерігаються елементи змагання з метою досягнення кращих результатів.

II. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ СЮЖЕТНИХ РУХЛИВИХ ІГОР З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

2.1. Характеристика рухливих ігор для різних вікових груп

Рухливі ігри- складна рухова, емоційно забарвлена діяльність, зумовлена точно встановленими правилами, які допомагають виявити її кінцевий підсумок або кількісний результат. Рухливі ігри один із важливих засобів всебічного виховання дітей дошкільного віку. Характерна особливість їх- комплексність впливу на організм і на всі сторони особистості дитини. [18,18]

У грі одночасно здійснюється фізичне, розумове, моральне, естетичне і трудове виховання. Несподівані ситуації, що виникають під час гри, привчають дітей доцільно використовувати набуті рухові навички і уміння. Під час гри діти діють відповідно до правил- вимог, які обов'язкові для всіх учасників. Правила регулюють поведінку гравців і сприяють виробленню таких якостей, як взаємодопомога, колективізм, чесність, дисциплінованість.

У сюжетних рухливих іграх дитині доводиться самій вирішувати, як діяти, щоб досягти мети. Швидка і часом несподівана зміна умов змушує дітей шукати усе нові й

нові шляхи вирішення завдань, які постають перед ними. Усе це сприяє розвитку самостійності, активності, ініціативи, творчості, кмітливості.

Ігри допомагають дитині поглиблювати та розширювати свої уявлення про навколишню дійсність. Виконуючи різні ролі, зображаючи різні дії, діти на практиці використовують свої знання про поведінку тварин, птахів та комах, про явища природи, про засоби пересування, про сучасну техніку. Сюжетні рухливі ігри дають різноманітні можливості для вирішення й інших завдань- розвитку мови, вправлення у лічбі тощо.

Рухливі ігри поділяються на елементарні та складні. До останніх належать ігри спортивного характеру: теніс, городки, бадмінтон, баскетбол, волейбол та ін.

У дитячому садку застосовуються переважно елементарні ігри. А вони, у свою чергу, поділяються на сюжетні і несюжетні. Сюжетні рухливі ігри дають готовий сюжет і твердо зафіксовані правила. Несюжетні рухливі ігри будуються на виконанні рухових завдань- дій з предметами- м'ячем, обручем, палицею, іграшкою.

Рухливі ігри групуються і за їхнім груповим складом: ігри з бадмінтоном, стрибками, метанням тощо. Зважаючи на фізичне навантаження, що його дістає кожна дитина під час гри, розрізняють ігри великої, середньої та малої рухливості. До ігор великої рухливості відносять ті, в яких одночасно бере участь уся група дітей і які побудовані в основному на таких рухах, як біг і стрибки. Іграми середньої рухливості називають такі, в яких активно бере участь уся група, але характер руху гравців відносно спокійний (хотьба, передача предметів). Сюди ж включають звичайно і ті ігри, в яких рухи виконуються невеликою кількістю дітей.

В іграх малої рухливості виконуються рухи у повільному темпі, до того ж інтенсивність їх незначна. У таких іграх активно діють лише кілька дітей, інші виголошують текст або спостерігають за тими, хто грається. Ігри для дітей різного віку розрізняються за складністю рухів, за сюжетом, за кількістю правил і ролей, за характером взаємовідносин між гравцями, за наявністю елементів змагання та словесного супроводу.

У рухливі ігри для малят включаються прості рухи, переважно ходьба, біг, стрибки, підлізання, елементи танцю. Діти до одного року люблять найпростіші рухливі ігри (наприклад “Жабки”, “Хованки”, “Коза рогата”), що включають найелементарніші рухи, які викликають у малят радість, задоволення, сміх.

Ігри для дітей молодшого віку передбачають один два рухи (наприклад, ходьба і стрибки у грі “По рівенькій доріжці”), які виконуються одночасно усіма учасниками. Так, у грі “Кіт і миші” усі бігають, а у грі “Мій веселий дзвінкий м’яч” усі стрибають. Гра для дітей старшого віку передбачає складніші рухи, які вимагають витримки, спритності, швидкості.

Зокрема, рухову основу гри “Хто швидше добіжить до прапорця” становить біг на швидкість, а ігор “Через струмок”, “Вовк у рові”-стрибки через перешкоди.

Несюжетні ігри застосовуються у всіх вікових групах. Діти, навіть малята, люблять рух сам по собі: їм подобається бігати, підстрибувати, ловити м’яч.

У старшій групі завдання ускладнюється: дитина повинна не просто втекти, а вивернутися від того, хто ловить, не просто завмерти, але зробити при цьому красиву фігуру, позу. Кількість ролей у дитячих іграх молодшого віку незначна- 1-2.

Головну роль виконує вихователь, а малята зображають однакових персонажів. Наприклад, педагог- кіт, решта- миші (“Кіт і миші”). В іграх для дітей старшого віку кількість ролей збільшується до 3-4. Тут уже є пастух, вовк, гуси (“Гуси-лебеді”). Крім того, ролі розподіляються між усіма. Поступово збільшується кількість правил, ускладнюються взаємини між дітьми.

У молодших групах правила дуже прості і мають підказний характер. Кількість їх невелика (1-2), вони пов’язані з сюжетом, впливають із змісту гри. Виконання правил зводиться до дій по сигналу: на один сигнал діти вибігають з “дому”, на другий повертаються на свої місця.

Поступово правила ускладнюються і кількість їх збільшується. Вводяться обмеження: тікати у певному напрямі, пійманим відходити набік. Ігри з елементами змагання у різних групах мають своєрідний характер.

В іграх молодших дітей кожен діє сам за себе: хто раніше за всіх встигне переміняти предмет, добігти до прапорця. Поступово характер змагання ускладнюється. У старшій групі вводяться ігри з елементами колективної відповідальності. Тих, хто змагається поділяють на невеликі групи (5-6 осіб).

Враховуються результати вже не одного гравця, а усього колективу: чия група влучить більшу кількість разів у ціль. Вводяться змагання на швидкість руху, а також на якість виконання (чия колона краще вишикується, хто ні разу не опустить м'яча).

Рухливі ігри дітей молодшого віку часто супроводжуються словами, віршами, піснями, речитативом. Вони розкривають зміст гри та її правила, пояснюють, який рух і як треба його виконувати, служать також сигналами для початку і закінчення, підказують ритм і темп (“По рівній доріжці”, “Зайчик сіренький”).

Ігри, що супроводжуються текстом проводяться і у старших групах, причому слова нерідко вимовляються хором. (“У ведмедя у гаю”, “Перебіжки”, “Ми веселі малята”). Текст дає ритм руху. Закінчення тексту служить сигналом до закінчення дії або до початку нових рухів. Разом з тим. вимовляння слів – це відпочинок після інтенсивних рухів (“Ми – веселі малята”).

2.2. Методика проведення сюжетних ігор

2.2.1. Вибір гри.

Для дітей дошкільного віку добираються ігри відповідно до виховних завдань.

Зміст сюжетних рухливих ігор має відповідати рівневі розвитку дитини. Важливо враховувати і її вікові особливості, стан здоров'я, підготовленість, інтереси, місце гри у режимі дня, метеоролого-кліматичні та інші умови. Не рекомендується підбирати ігри, у які входять недостатньо знайомі дітям рухи. Треба враховувати і ступінь організованості дітей, їх дисциплінованість. Якщо вони погано організовані, то спочатку треба підібрати гру невеликої рухливості і проводити її у колі. [3, 18]

На вибір гри впливає пора року, стан погоди, температура повітря, місце проведення. У прохолодну погоду краще проводити такі ігри, в яких усі одночасно рухаються. Це дає змогу запобігти переохолодженню.

У жарку погоду навпаки, краще вдаватися до ігор спокійного характеру і менш рухливих, що виключає загрозу перегрівання.

Для занять в осінню пору рекомендується підбирати ігри, які треба провести на обмеженій площі (“Порожнє місце”, “Знайди, де заховано”, “Вгадай по голосу”). Під час прогулянки, екскурсій треба проводити ігри. які вимагають великого простору і дають

змогу використати природні умови /пеньки для сплигування у грі “Ловітко, не залишайся на землі”).

2.2.2. Підготовка до проведення гри.

Підбравши гру, вихователь продумає її зміст і методику проведення, а потім складає план-конспект, у якому слід відбити усе: як зібрати дітей, розподілити між ними ролі і пояснити гру, як вишикувати дітей, які сигнали подавати до початку гри та її закінчення, скільки разів повторити гру, як регулювати фізичне навантаження.

Вихователь готує місце для гри і фізкультурний інвентар, іграшки та атрибути: залучає до цього дітей, які викладають “будиночки” та “гнізда” із шишок та камінців, готують сніжки.

2.2.3. Організація гравців та пояснення гри.

Передусім у дітей треба викликати інтерес до гри. Тоді вони краще засвоять її правила, чіткіше виконуватимуть рухи, не кажучи вже про емоційне піднесення. Організувати дітей на гру можна різними способами.

У молодшій групі вихователь діє часом так: починає гратися з 3-5 хлопчиками та дівчатками, поступово до них приєднуються й інші. Іноді він дзвонить у дзвіночок або бере у руки красиву іграшку, привертаючи увагу малят і відразу ж залучаючи їх до гри. З дітьми середньої і старшої групи слід заздалегідь, ще до того як діти вийшли на ділянку, домовитися, де вони зберуться, у яку гру гратимуть і за яким сигналом почнуть її.

У старшій групі вихователь може доручити кільком своїм юним помічникам-активістам зібрати усіх на гру, заздалегідь намітивши, хто кого покличе.

Є й інші способи: розподіливши дітей на ланки, запропонувати за сигналом зібратися в умовленому місці якнайшвидше. Збирати дітей слід швидко (1-2 хв), бо будь-яка затримка зменшує інтерес до гри. Пояснюючи гру, важливо правильно розмістити дітей. Найменших вихователь найчастіше ставить так, як це треба для гри.

Старшу групу він може вишикувати у шеренгу, півколом або зібрати навколо себе. Вихователь повинен стояти так, щоб усі його бачили. Якщо діти зібрані у коло, педагог займає місце поруч з ними, щоб побачити усіх.

У молодшій групі вихователь робить усі пояснення у ході самої гри. НЕ перериваючи її, він розміщує і переміщує дітей, розповідає, як треба діяти. У старших групах педагог повідомляє назву, розкриває зміст і пояснює правила ще до початку гри. Якщо гра дуже складна, то не рекомендується відразу ж давати докладні пояснення.

Краще зробити так: спочатку пояснити головне, а потім, у процесі гри, з'ясувати окремі деталі. Пояснення змісту і правил гри має бути стислим, точним, емоційним. Великого значення при цьому надається інтонації. Пояснення часто супроводжуються показом: як виїжджає автомобіль, як стрибає зайчик. Успіх гри залежить від вдалого розподілу ролей. При цьому важливо враховувати особливості дітей.

Соромливі, малорухливі не завжди можуть впоратися з відповідальною роллю, але поступово їх треба підводити до цього. З іншого боку, не можна доручати відповідальні ролі завжди одним і тим самим дітям, бажано, щоб усі вміли їх виконувати.

В іграх з дітьми молодшого віку вихователь спочатку бере на себе виконання головної ролі. І тільки потім, коли малята освоюються з грою, доручає цю роль самим дітям. Ще під час пояснення він призначає ведучого і ставить решту гравців на свої місця, але з цією метою можуть використати і лічилки. Іноді той, хто виконує роль ведучого, сам вибирає собі заступника.

У старшій групі спочатку пояснюють гру, потім розподіляють ролі і розміщують дітей. Якщо гра проводиться вперше, то це робить вихователь, потім уже й самі гравці. При розподілі на колони, ланки, команди треба групувати сильних дітей із слабкими, особливо у таких іграх, де є елементи змагань.

2.2.4.Проведення гри та керівництво нею

Ігровою діяльністю дітей керує вихователь. Роль його залежить від характеру самої гри, від кількісного і вікового складу групи, від поведінки учасників. Чим менше діти, тим активніше виявляє себе педагог.

Граючись з меншими дітьми, він діє нарівні з ними, часто сам виконуючи головну роль, а потім передає її дітям. У деяких випадках він бере участь у грі і тоді, Коли не вистачає пари. Безпосередня участь у грі вихователя підносить інтерес до неї, робить її емоційною. Вихователь подає команди або звукові і зорові сигнали до початку гри.

Звукові сигнали не мають бути дуже гучними: сильні удари, різкі свистки, надто збуджують маленьких дітей. Вихователь робить вказівки як у ході гри, так і перед її повторенням. Він оцінює дії і поведінку дітей. Однак не слід зловживати зауваженнями, вказівками на неправильне виконання рухів. Вони можуть знизити позитивні емоції, що виникають у процесі гри.

Вказівки краще робити у позитивній формі, підтримуючи радісний настрій, заохочуючи рішучість, спритність, влучність, ініціативу, оскільки це викликає в дітей бажання точно виконувати правила гри. Вихователь стежить за діями дітей і не допускає статичних поз, що викликають звуження грудної клітки та порушення кровообігу. Він спостерігає за загальним станом і самопочуттям кожної дитини.

Вихователь регулює фізичне навантаження, яке має збільшуватися поступово. Навантаження можна збільшити, змінюючи темп виконання рухів.

Ігри великої рухливості повторюються 3-5 разів, спокійніші – 4-6 разів. Паузи між повтореннями 0.5-1 хв. Під час паузи діти виконують легші вправи або вимовляють слова тексту. Загальна тривалість рухливої гри поступово збільшується – з 5 хв. У молодших групах – до 15 хв. – у старших.

2.2.5. Закінчення гри та підведення підсумків

У молодших групах вихователь закінчує гру пропозицією перейти до будь-яких дій спокійного характеру. У старшій він пропонує різні завдання, щоб заспокоїти організм дітей.

На закінчення гри підводяться підсумки: відзначаються ті, хто правильно виконував рухи, виявив спритність, швидкість, кмітливість і тямущість, дотримувався правил, виручав товаришів. Вихователь називає тих, хто порушував правила і заважав гратися. Він аналізує, як вдалося досягти успіху у грі, чому “ловітка” швидко упіймав одних, а інші діти жодного разу не спіймалися.

Підводити підсумки гри слід у цікавій формі, щоб викликати у дітей бажання наступного разу досягти ще кращих результатів. До обговорення проведеної гри слід

залучати усіх, особливо дітей середньої і старшої груп. Це привчає їх аналізувати свої вчинки, викликає свідоміше ставлення до виконання правил гри.

2.3. Особливості методики проведення ігор у мішаній групі.

Фізкультурні заняття розглядаються як цілеспрямована та унормована форма організованої навчально-пізнавальної діяльності з фізичної культури та формування основ здорового способу життя. Вони дають змогу систематично, послідовно формувати, закріплювати й удосконалювати рухові вміння та навички, розвивати фізичні якості, давати дітям спеціальні знання та прищеплювати потребу в повсякденних заняттях фізичною культурою, оптимізувати рухову діяльність.

Організоване навчання у формі фізкультурних занять проводиться, починаючи з третього року життя. Тривалість занять для дітей раннього віку – 15-20 хв., старшого – 30-40 хв. Тривалість частин заняття (вступної, підготовчої, основної і заключної) та обсяг матеріалу не постійні, вони змінюються залежно від освітніх завдань, умов проведення заняття.

Обов'язкові умови проведення занять з фізичної культури: вологе прибирання зали, провітрювання приміщення, підготовка фізкультурного обладнання та інвентарю. Обладнання та інвентар мають бути безпечними у використанні, естетично привабливими та відповідати віку вихованцям за розмірами, вагою тощо. Одяг та взуття дітей добираються з урахуванням місця проведення занять і пори року.

За освітніми завданнями, співвідношенням нового і знайомого програмового матеріалу фізкультурні заняття поділяють на :

- **мішані** (подається новий руховий матеріал та закріплюються раніше набуті уміння і навички; співвідношення знайомого та нового матеріалу на таких заняттях складає 3:1 або 4:1);
- **заняття на закріплення й удосконалення рухових вмінь та навичок, або тренувальні** (будується на більш або менш знайомих вправах);
- **контрольні** (проводяться за потребою в кінці місяця або кварталу, півріччя з метою перевірки рівня сформованості рухових умінь і навичок, спеціальних знань, розвитку фізичних якостей тощо).

За змістом рухових завдань і методикою проведення фізкультурні заняття розрізняють:

- **комплексні, або інтегровані, мішані** (включають стройові, загально розвивальні вправи, основні рухи, рухливі ігри та інші види фізичних вправ; проводяться з

використанням комплексу наочних, словесних, практичних методів і прийомів навчання залежно від віку дітей);

- **сюжетні** (будуються, як правило, за типовою структурою, але у формі «рухової розповіді», де всі рухові завдання пов'язані спільним сюжетом і виконуються в цікавих ігрових ситуаціях, на імітаціях тощо);
- **ігрові** (всі освітні завдання розв'язуються лише з допомогою ігор (3-5): спочатку проводяться 1-2 гри малої і середньої рухливості, потім – 1-2 гри великої рухливості, на закінчення – малорухлива гра; ігри добираються так, щоб за руховим змістом вони відповідали змісту всіх структурних частин типового заняття; проводяться на закріплення набутих рухових навичок або з контрольною метою);
- **домінантні** (акцентовані на реалізацію певних освітніх завдань, застосування певних засобів фізичного розвитку тощо, наприклад: заняття на розвиток швидкісно-силових якостей, або на оволодіння елементами спортивної гри чи вправи, або заняття з переважним використанням певного виду фізкультурного обладнання, інвентарю тощо).

Фізкультурні заняття є щоденними:

- двічі на тиждень вони проводяться у відведений для цього час у фізкультурній залі або на майданчику (за сприятливої погоди у період з квітня до жовтня);
- в інші дні тижня проводяться два заняття фізичними вправами на свіжому повітрі під час денних прогулянок (у всі пори року за сприятливих погодних умов) та один раз на тиждень проводиться похід за межі дошкільного закладу, якщо є відповідні природні умови для організації елементарного дитячого туризму.

Заняття на свіжому повітрі проводить вихователь групи або інструктор з фізичної культури з допомогою вихователя. До їх проведення, як і до занять в залі, можуть залучатися музичний керівник, помічник вихователя.

Усі заняття на свіжому повітрі мають таку саму тривалість, що й заняття у залі. Проте якщо вони проводяться у холодну погоду або з ухилом на оволодіння елементами спортивних ігор чи вправ їхня тривалість може дещо збільшуватися (до 5 хв.). Оскільки ці заняття проводяться під час проведення прогулянок, то важливо правильно обрати період їх проведення: в холодну погоду їх доцільно організувати під кінець перебування дітей на повітрі, щоб запобігти переохолодженню організму після отриманих фізичних навантажень; у теплу пору такі заняття варто розпочати через 10-15 (до 20) хв. після виходу на майданчик, щоб діти встигли адаптуватися до погодних умов

і щоб фізіологічні показники - частота пульсу й дихання – досягли належного для активної рухової діяльності рівня.

Особливої уваги педагогів і медичного персоналу потребує забезпечення на заняттях з фізкультури оптимальних навантажень на дітей, що забезпечує більш високу працездатність дитячого організму й не викликає у дітей перевтоми. Помірна втома активізує відновлювальні процеси в організмі, поживляє темпи та поліпшує показники фізичного розвитку.

Педагоги мають стежити за зовнішніми ознаками реакції дітей на запропоновані їм загальні навантаження, як от: колір шкіри обличчя, спітнілість чола, щік, голови, спини, спосіб і ритмічність дихання (через ніс або рот, поява задишки), якість виконання рухів, стан постави, дисципліна, рівень дитячої уваги, інтересу, млявість чи надмірна рухливість тощо. За перших ознак перевтоми або передчасної втоми, слід вжити заходів щодо їх запобігання й підтримання здорового тону: внести зміни у зміст заняття, методику його проведення, дозування вправ, ввести додаткові паузи для відпочинку тощо, стосовно всієї групи, підгрупи чи окремих дітей. Основний показник реакції, організму на загальні навантаження – частота пульсу. Проводячи пульсометрію у дітей, слід враховувати таку орієнтовну динаміку зміни частоти пульсу порівняно зі станом спокою: упродовж вступної частини заняття вона зростає на 10-15%, підготовчої – на 20-25%, під кінець основної – на 60-80%, у заключній частині знижується приблизно до рівня вступної, а повертається до норми через 3-5 хв. після завершення заняття.[15,09-10]

З регулюванням навантажень тісно пов'язані загальна і моторна щільність фізкультурних занять

Загальна щільність заняття — це відношення педагогічно виправданого часу до тривалості всього заняття. Педагогічно виправданим є час, відведений педагогом на пояснення і роз'яснення, показ дій, вказівки, зауваження, заохочення, оцінки, допоміжні дії (шикування і перешикування дітей, роздача і збирання атрибутів, установка й прибирання обладнання), безпосереднє виконання вправ дітьми тощо. Час, витрачений на розмови з колегами, недоцільні пояснення та повчання, довгі бесіди, аналіз дій і поведінки дітей, довготривале очікування ними своєї черги під час виконання вправ чи при підготовці місця заняття, обладнання й інвентарю, зайві перешикування, повороти тощо, є педагогічно невиправданим і при визначенні загальної щільності занять не враховується. Тому всі ключові моменти організації та проведення занять слід ретельно

продумувати, щоб час занять був педагогічно виправданим, а відтак загальна щільність занять наближалася до 100 %.

Моторна щільність розглядається як відношення часу, проведеного дітьми у русі, до тривалості заняття. Вона визначається методом індивідуального хронометражу і має орієнтовні вікові норми: для дітей 4-го року життя – 55-60 (до 65)%, 5-го року життя — 60-65 (до 70)%, 6-го року життя — 65 -70 (до 75)%, для 7-го року життя — 70-75 (до 80)%. Ці показники можуть коливатися у зазначених межах, оскільки залежать від ряду чинників: типу заняття (наприклад, моторна щільність мішаних занять менша, ніж занять-тренувань), складності рухів, ступеня їх засвоєння, рівня рухової підготовленості, організованості дітей.

Існують різні шляхи регулювання моторної щільності занять, а саме:

- вибір раціональних способів організації дітей для виконання рухів та доцільне поєднання різних способів організації впродовж заняття. При цьому слід ураховувати, що фронтальний спосіб організації забезпечує моторну щільність на рівні 75-88%, груповий — 66-75%, потоковий — 62-70 %, змінний — 58-66 %, спосіб колового тренування — 72-84 %, індивідуальний — 18 -24 %;
- поєднання вправ з основних рухів у комплекси - зв'язки (особливо зручне при поточковому, змінному, іноді — при індивідуальному, груповому способах організації);
- заповнення пауз під час очікування дітьми своєї черги або при зміні обладнання простими додатковими руховими завданнями, які не потребують ретельного контролю дорослого;
- розміщення й максимальне (можливо, багатоцільове) використання на занятті великого і дрібного обладнання;
- забезпечення достатньої кількості посібників та інвентарю, використання обладнання, зручного для одночасного виконання одних і тих самих рухів дітьми (це дає змогу уникнути довгих очікувань дітьми своєї черги);
- педагогічно виправдане застосування словесних і наочних прийомів (передусім пояснень, показу, оцінок тощо);
- організація виконання рухів під рахунок або музичний супровід (йдеться про рухи, які можна виконувати у загальному ритмі й темпі, наприклад: ходьбу, біг, підскоки, загально розвивальні вправи).

Поряд з традиційними засобами фізичного виховання, оздоровлення дошкільників у практиці роботи дошкільних закладів знаходять місце інші, наприклад:

- **фiтбол** – гiмнастика – вправи з використанням м'яча, що має певнi властивостi (розмiр, колiр, запах, пружнiсть), якi застосовують з оздоровчою метою;

- **стретчинг** – система вправ, заснована на статичних розтягненнях м'язiв тiла i хребта, яка дає змогу запобiгати порушенню постави, має оздоровчий вплив на весь органiзм, допомагає активiзувати його захиснi сили.

III. ДОСЛIДЖЕННЯ

3.1. Опис дослiдження, проведеного серед дiтей в ходi виконання змагальних завдань

Мiсце проведення дослiдження: ДНЗ №10 м. Берегова, моє теперiшне мiсце роботи. Крім цього, вибiр закладу випав саме на ДНЗ №10 тому, що дiти безпосереднiшi зi мною, i цим самим хiд дослiдження був ненапруженим. Суб'єктами дослiдження являються дiти 5 та 6-рiчного вiку.

Мета: дослiдження як сюжетнi рухливi iгри впливають на фiзичний розвиток дiтей дошкiльного вiку.

Методи використання: в основному використовувала методи iгрового характеру деяких деяких рухливих iграхвикористовувала змагальний метод.

Подача результатів дослідження відбувається за допомогою таблиць, діаграм та фотозображень. В процесі дослідження отримано різні результати як серед дітей окремо, так і серед досліджуваної вікової категорії.

У дослідженні брали участь 9 п'ятирічних та 9 шестирічних дітей. Всього 18 дітей: 9 хлопців та 9 дівчат .

Аналіз результатів. Результати, отримані з дослідження, оцінювала по заданим завданням.

ДОСЛІДЖЕННЯ №1

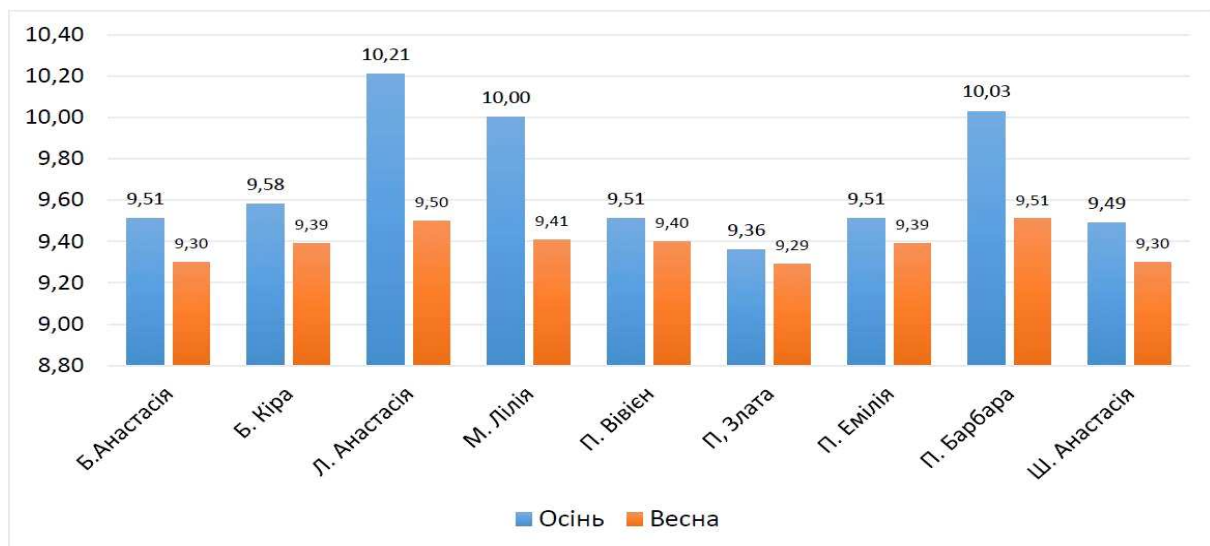
У жовтні я почала розучувати змагання «Хто швидше пронесе у ложці м'ячик». Дітки невпевнені, з обережністю виконували гру. Кожного разу на заняттях та розвагах ми закріплювали вправу. З кожним разом вони виконували гру впевненіше і швидше. Після того, як завдання почало виходити у них спритніше, я провела естафету «Чия команда буде на фініші». Я вибрала одну команду з дівчаток, а другу команду з хлопчиків. Дівчатка були спритніші, впевненіші та зосередженіші; виконували роботу чітко і злагоджено. Хлопчики виконували завдання повільніше і незосереджено, потребували підтримки. В цілому їм подобалось гра «ложки з м'ячиком». Я задоволена тим, що діти гру вивчили і виконували із задоволенням. Див: Додаток . Фотозображення № 1-3.

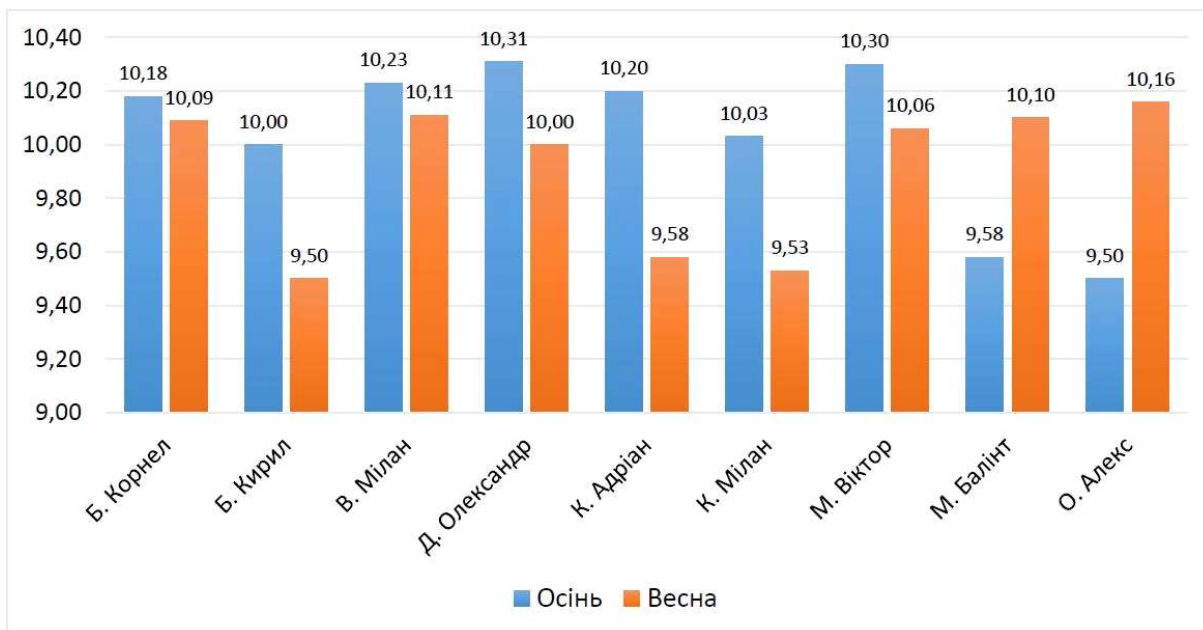
Таблиця № 1 показує результати 1.дослідження, а також наводить вікові дані хлопчиків та дівчаток.

№	ПІБ	Вік	Дівчата		Вік	ПІБ	Хлопчики	
			Осінь	Весна			Осінь	Весна
1	Б.Анастасія	6	9.51	9.30	5	Б. Корнел	10.18	10.09
2	Б. Кіра	6	9.58	9.39	5	Б. Кирил	10.00	9.50
3	Л. Анастасія	5	10.21	9.50	6	В. Мілан	10.23	10.11
4	М. Лілія	6	10.00	9.41	6	Д. Олександр	10.31	10.00
5	П. Вівієн	5	9.51	9.40	5	К. Адріан	10.20	9.58

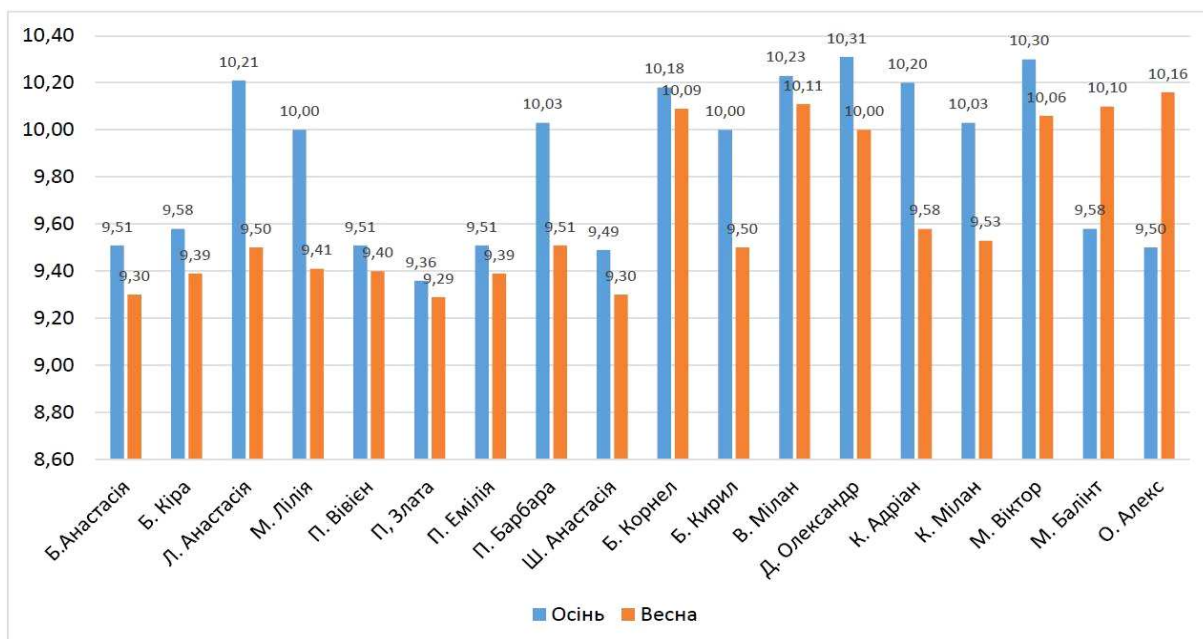
6	П. Злата	6	9.36	9.29	6	К. Мілан	10.03	9.53
7	П. Емілія	6	9.51	9.39	5	М. Віктор	10.30	10.06
8	П. Барбара	6	10.03	9.51	6	М. Балінт	9.58	10.10
9	Ш. Анастасія	5	9.49	9.30	6	О. Алекс	9.50	10.16

Діаграма №1 та №2 показує окремі результати досягнень дівчат та хлопчиків.

Діаграма №3 зведено показує вищенаведені результати даного дослідження.

ДОСЛІДЖЕННЯ №2

Дослідження №2 має такі етапи:

1. етап: проставлені 6 кеглі, відстань між ними 1 м. Всім учасникам коамнд по одному необхідно обійти ці кеглі, не зачепивши їх.
2. етап: на підлогу поставлено 4 палки на рівному відстані один від одного. Дітям потрібно ці палки пеерстрибнути.
3. етап: на підлогу горизонтально поставлено обруч, який необхідно обійти, пробігти відстань у 2 м, після цього встати, взяти в руки мяч і кинути його у корзину, і нарешті, добігти до фінішу.

Існує правило: за попадання в корзину віднімається 0,1 сек із результату гравця. У випадку, якщо гравець не влучив у корзину, то результат залишається без змін.

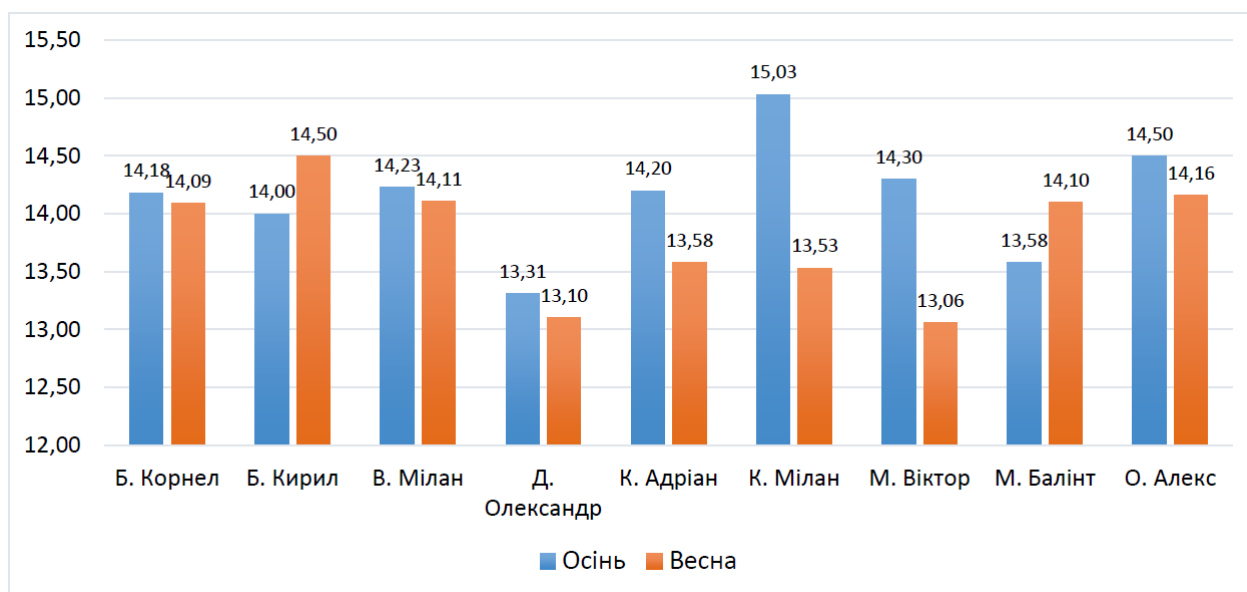
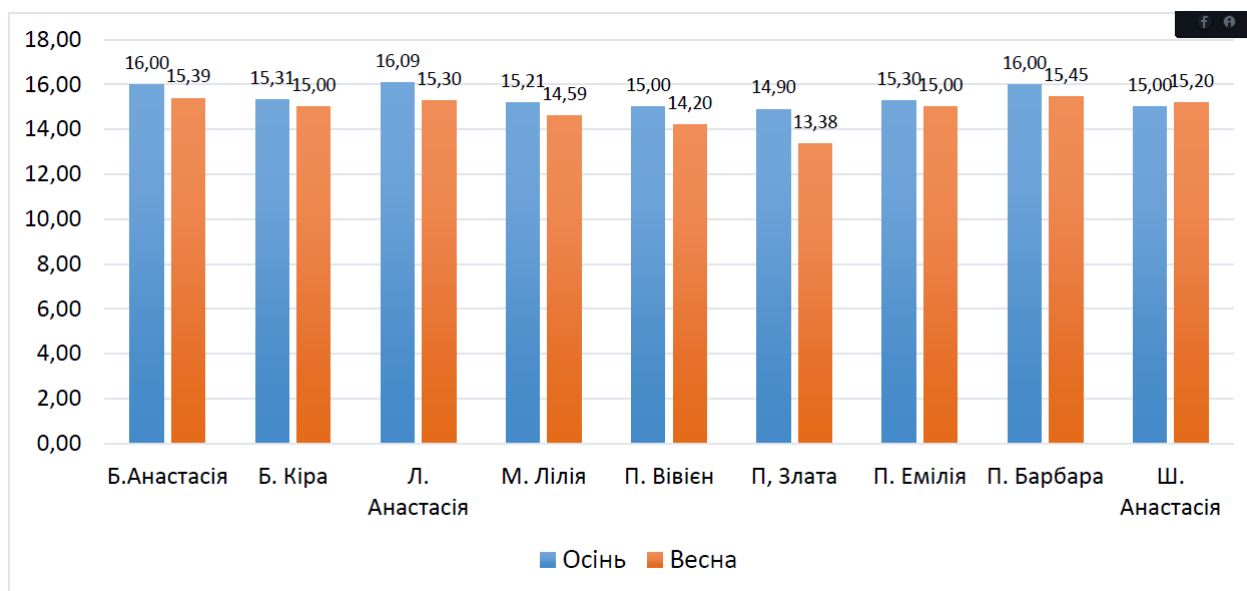
Таблиця №2 результати 2.дослідження, а також наводить вікові дані хлопчиків та дівчаток.

№	ПІБ	Дівчата		ПІБ	Хлопчики
		Осінь	Весна		
1	Б.Анастасія	16,00	15,39	Б. Корнел	14,18
2	Б. Кіра	15,31	15,00	Б. Кирил	14,00
3	Л. Анастасія	16,09	15,30	В. Мілан	14,23
4	М. Лілія	15,21	14,59	Д. Олександр	13,31
5	П. Вівієн	15,00	14,20	К. Адріан	14,20

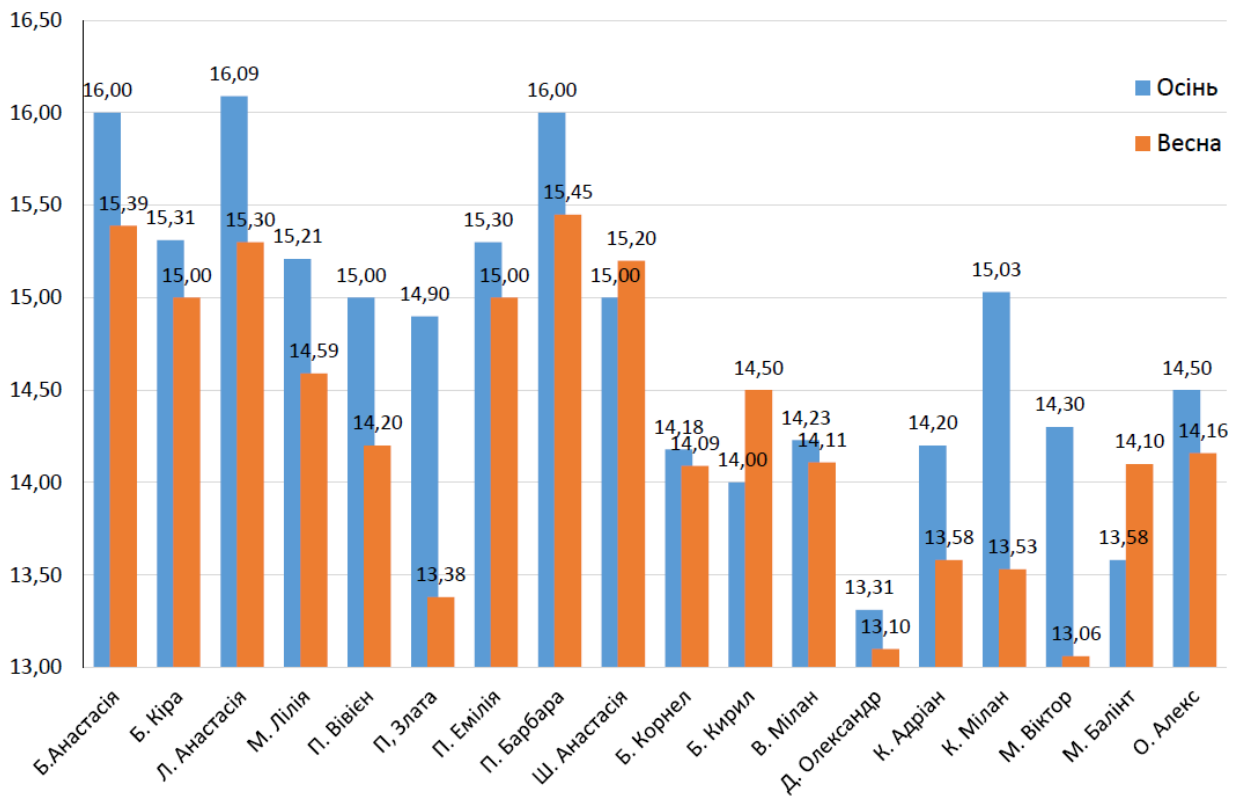
6	П. Злата	14,90	13,38	К. Мілан	15,03
7	П. Емілія	15,30	15,00	М. Віктор	14,30
8	П. Барбара	16,00	15,45	М. Балінт	13,58
9	Ш. Анастасія	15,00	15,20	О. Алекс	14,50

Хід занять дослідження наведено на фотозображеннях №4-9.

Діаграма №4 та №5 показує окремі результати досягнень дівчат та хлопчиків.

Діаграма №6 зведено показує вищенаведені результати даного дослідження.

3.2. Перелік найбільш поширених сюжетних рухливих ігор, використовуваних у Берегівському ДНЗ №10

№1 Сюжетна рухлива гра «У ведмедя у бору»

Додаток. Сюжетні рухливі ігри. Фотозображення №10

Мета: удосконалювати навички бігу; розвивати спритність і швидкість.

Хід гри

Діти обирають ведучого — «ведмедя». Для нього на одному боці майданчика креслять коло — «барліг». На протилежному — «будиночок» дітей. Вихователь промовляє:

У ведмедя у бору

Гриби, ягоди беру. *(Двічі)*

Діти «ходять по лісу і збирають гриби, ягоди» *(присідають і торкаються обома руками підлоги, підводяться)*, підходять до «ведмежого барлога».

А ведмідь сидить

І на нас ричить.

Після цих слів «ведмідь» тихо ворухиться, потягується, з ричанням підводиться. Діти тікають у свій «будиночок», а «ведмідь» біжить за ними і ловить.

Рекомендації до гри

Вихователеві потрібно стежити, щоб діти ближче підходили до «ведмедя», не лякалися його. Наприкінці гри слід визначити найспритніших дітей і «ведмедя», який ловив найшвидше. Дітей, яких було спіймано, на роль «ведмедя» не обирають.

№2. Сюжетна рухлива гра «Зайці й вовк»

Додаток. Сюжетні рухливі ігри. Фотозображення №11

Мета: удосконалювати навички стрибків на обох і швидкого бігу; розвивати увагу та спритність.

Хід гри

На одному кінці майданчика (зали) - „ліс”. З-поміж дітей вихователь обирає „вовка”, який ховається за „кущем” (стілець). Решта дітей - „зайчики” стоять на протилежному боці майданчика за лінією.

Вихователь

Ось зайчики сіренькі по лісі стрибають,
(діти бігають усім майданчиком (залою) та стрибають)

Дуже вони обережні, на вовка чекають!

Пострибали зайці трішки, та втомилися і сплять,

Тільки вушка їх довгеньки з-за кущиків стирчать.

(Діти присідають, удають, ніби сплять.)

Зайчики, поспішайте,

Вовк за деревом, тікайте!

„Зайчики” прокидаються і тікають, а „вовк” ловить їх.Згодом обирають іншого „вовка”, і гра повторюється.

Рекомендації до гри

Вихователеві необхідно стежити, щоб „зайці” стрибали легко, на обох ногах, бігали всім майданчиком (залою), не нашттовхуючись одне на одного.

№3. Сюжетна рухлива гра «Миші і кіт»

Додаток. Сюжетні рухливі ігри. Фотозображення №12

Мета: учити бігати у різних напрямках, не наштовхуючись одне на одного; виховувати увагу та вміння виконувати рухи за сигналом.

Хід гри

Діти сидять на стільчиках або лаві з одного боку зали (майданчика). Це «миші» сидять у «нірках». На протилежному боці — «кіт»; роль якого спочатку виконує вихователь або старша дитина. «Кіт» засинає, а «миші» бігають по залі (майданчику), стрибають.

Вихователь

Ох і любить спать на сонці

Котик наш муркотик,

Цілий день він на віконці

Гріє свій животик.

Та як мишка зашкребоче,

Котик вже пильнує,

Не заплющить доти очі,

Поки не вполноє.

«Кіт» прокидається, промовляє: «Няв-няв» і починає ловити «мишей». Вони швидко тікають у свої «нірки» (сідають на стільці або лаву).

Рекомендації до гри

Вихователь стежить, щоб усі діти бігали якомога далі від «нірок». Перед «нірками» можна накреслити риску, за якою поставити стільчики або лаву, де сидять «мишки». За риску «кіт» не заходить, і діти можуть спокійно займати свої місця. Бажано використати іграшку (кота), яку вихователь тримає в руці.

№4 Сюжетна рухлива гра «Кольорові автомобілі»

Додаток. Сюжетні рухливі ігри. Фотозображення №13

Мета: автоматизувати вимову ізольованого звука [р].

Хід гри

Діти сидять на стільчиках. Вони — «автомобілі». Кожному малюкові дається паперове кільце («кермо») будь-якого кольору. Перед дорослим на столі знаходяться декілька кольорових прапорців. Він піднімає один із них. Діти, які мають «кермо» такого

самого кольору, бігають кімнатою та імітують звук роботи мотору автомобіля: «P-p-p!»). Коли вихователь опускає прапорець, то «автомобілі» повертаються на стільчик («у свої гаражі»). Після цього дорослий піднімає прапорець іншого кольору або декілька прапорців одночасно.

Рекомендації до гри

Щойно дитина почне добре виконувати ці вправи, не докладаючи особливих зусиль і в повному обсязі, можна переходити до постановки звука. На жаль, під час постановки будь-якого звука з дитиною не пограєш. Для неї це дуже кропітка робота, що вимагає пильної уваги. Тому не можна відволікатися. Закріплювати здобуті вміння доцільно під час ігор.

№5. Сюжетна рухлива гра «Сонечко і дощик»

Додаток. Сюжетні рухливі ігри. Фотозображення №14

Мета - навчити дітей ходити і бігати врозтіч, не наштовхуючись друг на друга, привчити їх діяти за сигналу.

Хід гри

На сигнал «Сонечко!» діти бігають площадкою, на сигнал «Дощик!» ховаються в будиночки.

Спостереження: Показати дітям, як у свіжій зеленому моріжку яскраво жовтіють кульбаби — перші весняні квіти. Розглянути частини рослини: стебло, листя, квітка. З дітьми середніх груп порівняти кульбаба змать-и-мачехой. Перетворити увагу до лусочки на стеблі, які потім розвинуться в листя. Листя з одного боку гладкі, з іншого — шорсткі. Розповісти про цілющі властивості мать-и-мачехи і кульбаби.

№ 6 Сюжетна рухлива гра «Квач»

Додаток. Сюжетні рухливі ігри. Фотозображення №15

Мета: удосконалювати навички швидкого бігу; розвивати швидкість і спритність.

Хід гри

Діти стоять у різних кінцях майданчика. Одну дитину обирають «квачем», їй дають до рук кольорову стрічку, і вона стає посередині майданчика.

Вихователь

Квачик, квачик, раз, два, три,

Швидше ти дітей лови!

«Квач» намагається когось догнати (квацнути). Той, кого він квацнув, відходить убік. Гра завершується, якщо «квач» зловить трьох-чотирьох дітей (за домовленістю). Потім вихователь призначає «квачем» найспритнішу дитину, яку жодного разу не спіймали.

Рекомендації до гри

Спійманим вважається той, кого «квач» квацнув, він відходить убік. Якщо «квач» протягом 30–40 с не може нікого квацнути, то необхідно призначити іншу дитину.

Сюжетна рухлива гра №7 «Подоляночка»

Додаток. Сюжетні рухливі ігри. Фотозображення №16

Мета: вчити дітей сполучати такі рухи, як ходьба та біг, кружляння;

Діяти за сигналом своїх товаришів або дорослого;

Розвивати спритність, гнучкість

Виховувати чемність до однолітків, дорослих.

Хід гри

Діти беруться за руки і становляться у коло. Вибирають лічилкою подоляночку. Діти починають співати і ходити по колу, а подоляночка робить все те, про що вони співають:

Десь тут була подоляночка,

Десь тут була молодесенька.

Тут вона стояла,

До землі припала,

Личка не вмивала,

Бо води не мала.

Ой, встань, встань, подоляночко,

Обмий личко, як ту скляночку.

Візьмися у бочки -

За свої скочки,

Підскочи до раю,

Бери сестру з краю.

Подоляночка вибирає дитину з кола, і та стає на її місце. Діти знову співають.

3.3. День Спорту

У ДНЗ №10 регулярно організують Спортивні Дні. Особливо у літні місяці кожного кварталу дошкільнята приймають участі у спортивних заходах. Щоквартально організують такі заходи, але без участі батьків. Діти використовують тільки такі засоби фізичного тренування, з якими знайомі. В такий час діти розділяються на дві групи і змагаються між собою. У попередніх тижнях саме цими змагальними діями тренуються і діти захоплено чекають той день, коли (у літні місяці) змагаються перед своїми батьками. Члени обох команд отримують подарунок, незважаючи на те, хто переможець чи програв.

Попереднього дня вихователі встановлюють ту територію, де будуть проводитися змагання, по її межах витягують стрічку, засувають у землю прапорці, цим самим зробивши красивішим територію для змагання. Вносять лавки, де сідатимуть гості. Виставляють також воду, щоб люди могли втомити свою спрагу. Виставляють ті засоби тренування, якими дошкільнята будуть користуватися. Дві команди розподіляє вихователька, щоб могли вийти на старт з однаковими шансами.

Нижче наведено один із таких спортивних днів.

День Спорту 2014 р.

Час проведення: квітень 2015 р.. Місце проведення: Берегівський ДНЗ №10. Вікова група: угорська та українська старші групи Керівники: Гадьмаші Ержійбет, Повшик Світлана та Бейте Еріка. Засоби: круги, малі та великі м'ячі, палки, стрічки, корзини, мотузка.

Найменування команд: зелена та жовта команда.

Хід спортивного дня

- **Частина**

Підготовчий етап

Діти спільно виконують вступні фізичні вправи. Під мелодію музики вишиковуються на визначену територію, хочьбою, а потім інтенсивною

хотьбою, згодом повільним бігом поступово піднімають прапорці, вишиковуються у три ряди та виконують наступні вправи:

—круги головою;

—круги плечем;

—нахил тулубом вперед, назад, направо, наліво;

—руки наперед, піднімання ноги з доторканням прапорців,

Після цього хотьба з рухами руки, повільний біг. Потім члени обох команд вишиковуються один за одним. Звучить пісня команд. (Додаток. Фотозображення №17-23)

• Частина

• Змагання

Чотири великі м'ячі поставлені на землю на відстані один від одного на 2 метри. Кожен мяч по одному треба оббігати, а потім побігти до наступного мяча і так далі. Доторканням руки може бігти наступний учасник.

2.Змагання

маленькі мячі переносити з однієї корзини в іншу. Доторканням руки може розпочинати наступний гравець.

3. Змагання

Пять великих кіл поставлені на землю на певному відстані один від одного. Двома ногами треба з одного кола перестрибувати в інше. . Назад-пришвидшуючий біг.

4.Змагання

На території двох команд потсавлені по одній п'ятиметровій лавці. Пришвидшуючим бігом потрібно потрапити до лавки, доторкнутися до мяча вкінці смуги. Назад-пришвидшуючий біг.

5. Змагання

Повзанням раком посередині ділянки обійти мяч, доповзти до мяча вкінці ділянки і назад.

6.Змагання

Проповзти під витягнутою мотузкою. Пришвидшуючий біг до середини ділянки, тут стати на коліно, проповзти під отукою, швидким бігом дал і вкінці смуги доторкнутися мяча і назад.(Зображення №16)

7. Змагання

Кидання в ціль мішками з піском у великі кільця, виставлені в горизонтальному положенні на землю.

Після змагання гравці отримують свою винагороду.

• Частина

Завершуючий етап

Діти на під мелодію музики показують аеробіку. Після цього: виконання розвантажувальних та дихальних вправ.

Гра: „Кіт та миші”.

ВИСНОВКИ

Кваліфікаційна робота розглядає сюжетні рухливі ігри, виконані дошкільнятами ДНЗ №10 м. Берегова.

Робота складається зі вступу, трьох розділів (1. Значення рухливих ігор у житті дитини; 2.Методика проведення сюжетних рухливих ігор з дітьми дошкільного віку; 3.Дослідження), висновків, списку використаної літератури, додатків.

В ході складання матеріалу виконано основну мету: дослідити фізичний стан дітей дошкільного віку на основі виконання ними рухливих ігор.

Ігри допомагають дитині розширювати і поглиблювати свої уявлення про навколишню дійсність. Виконуючи різні ролі, зображуючи різноманітні дії, діти практично використовують свої знання про звички тварин, птахів, комах, про явища природи, про засоби пересування, про сучасну техніку. У процесі ігор створюються можливості для розвитку мови, вправ у рахунку.

Восени та весною серед дошкільнят проводила дослідження: на основі виконання ними різноманітних рухливих вправ вимірювала їхню швидкість, спритність та гнучкість.

Місце проведення дослідження: ДНЗ №10 м. Берегова, має теперішнє місце роботи. Крім цього, вибір закладу випав саме на ДНЗ №10 тому, що діти безпосередніші зі мною, і цим самим хід дослідження був ненапруженим. Суб`єктами дослідження являлися діти 5 та 6-річного віку.

Подача результатів дослідження відбувалося за допомогою таблиць, діаграм та фотозображень. В процесі дослідження отримано різні результати як серед дітей окремо, так і серед досліджуваної вікової категорії.

В результаті проведених досліджень гіпотеза підтвердилася, як стосовно фізичного, так і пізнавального розвитку особистості.

ÖSSZEGZÉS

Szakedolgozatom a Beregszászi 10-es Számú Óvoda óvodásai által végzett alkotójátékait vizsgálta.

A munka a következő részekből áll: bevezetés, három fejezet (1. Alkotó játékok szerepe a gyermek életében, 2. Alkotó játékok levezetésének módszertana óvodáskorú gyermekek körében, 3. Kutatás), összegzés, felhasznált irodalomjegyzék, összegzés.

A munka összeállítása során teljesítettem fő célunkat: alkotó játékok levezetése révén megvizsgáltam az óvodáskorú gyermekek fizikai állapotát.

A játékok segítenek a gyermekeknek kiterjeszteni és elmélyíteni elképzeléseiket az őket körülvevő valóságról. Különböző szerepeket játszva hasznosítják tudásukat az állatok, madarak, rovarok, természeti jelenségek szokásairól. A játék során kerül fejlesztésre a mozgás, számolás ügyessége.

Kutatásomat a gyermekek körében ősszel és tavasszal végeztem: különböző alkotó játékok elvégzése alapján mértem a gyermekek gyorsaságát és ügyességét.

A vizsgálat helye: Beregszászi 10-es Számú Óvoda, jelenlegi munkahelyem. Azért is éppen ezt az óvodát választottam, mert a gyermekek közvetlenebbek velem, a kutatás levezetése nem folyik feszülten. A vizsgált gyerekek életkora: 5 és 6 év.

A vizsgálat eredményeit táblázatok, diagramok és fotók ábrázolják. A vizsgálat során rögzítettem az egyénenkénti és az egymásközi eredményeket is.

A kutatás eredményeképpen hipotézisem bebizonyosodott, mind a fizikai, mind pedig a megismerő személyiségfejlődés terén.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кільпіо М.М. «80 ігор вихователю дитячого садка» М .: «Просвещение», 1974р., 88 стор.
2. Степаненкова Е. Методика фізичного виховання. М .: 2005р.
3. Хухлаєва Д.В. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку. М.: 1976р.
4. Шишкіна В.А. «Рух + руху». Книга для вихователя дитячого садка. М .: «Просвещение», 1992р., 96с.
5. Гейнісман МЛ. Розвиток основних рухових якостей як найважливіший засіб оздоровлення дітей дошкільного віку // Матер, наук. конф. за підсумками роботи за 1990/91 рр. Омськ, 1992, с. 73-74.
6. Ленерт Г., Лахман І. «Спортивні ігри та вправи для дітей дошкільного віку». Пров. з нім. М .: «Фізкультура і спорт», 1973р. 103с.
7. Фатєєва Л.П. «300 рухливих ігор для молодших школярів» Ярославль «Академія розвитку» 1986р., 79с.
8. Фролов В.Г., Юрко Г.П. «Фізкультурні заняття на повітрі з дітьми дошкільного віку: Посібник для вихователя дит. саду ». М .: «Просвещение», 1983р.
9. Фізична культура // Науково-методичний журнал. М .: 2002р., №4.
10. Фролов В.Г. «Фізкультурні заняття, ігри та вправи на прогулянці». М .: «Просвещение», 1986р. 159с.
11. Тимофєєва О.О. «Рухливі ігри з дітьми молодшого дошкільного віку» М .: «Просвещение», 1986р. 159с.
12. Вавилова Е.Н. Вивчайте бігати, стрибати, лазити, метати. М .: 1983р.
13. Фоміна А.І. Фізкультурні заняття і спортивні ігри в дитячому садку. М .: 1974р.
14. Казковий театр фізичної культури (Фізкультурні заняття з дошкільнятами в музичному ритмі казок) / Автор - укладач Фоміна та ін. - Волгоград: Учитель, 2004 - 96с.
15. Тарасова Т.А. Контроль фізичного стану дітей дошкільного віку. М .: 2005р.
16. Голіцина Н.С. Нетрадиційні заняття фізкультурою в дошкільному навчальному закладі. М .: 2004р.

17. Богуславська З.М., Смирнова Е.О. Розвиваючі ігри для дітей молодшого дошкільного віку: книга для вихователя дитячого садка. - М .: Просвещение, 1991. - 207 с.
18. Фізична підготовка дітей 5-6 років до занять у школі. Під ред. Кенеман А.В. Кістяківський М.Ю, Осокіна Т.І. М.: 1980р.
19. Осокіна Т.І. «Фізична культура в дитячому саду» М .: «Просвещение» 1986р.
20. Осокіна Т.І., Тимофєєва О.О., Фурмина Л.С. «Ігри та розваги на повітрі». М .: «Просвещение» 1981р.
21. Сайкина Є.Г., Фірілева Ж.Е. «Фізкульт-привіт хвилинам і паузам!» Збірник фізичних вправ для дошкільнят і школярів. С.-П .: «Дитинство-Прес», 2005р., 128с.
22. Погадаєв Г.І. «Фізкульт-Ура!» Фізична культура дошкільнят. Посібник для батьків та вихователів. М .: «Шкільна Преса», 2003, 96с.
23. Фізична культура // Науково-методичний журнал. М .: 2003р., №1.
24. Фізична культура в сім'ї, ДНЗ та початковій школі: Програма та методичні рекомендації. - М .: Шкільна преса, 2005 - 64с.
25. Бальсевич В.К. Фізичне виховання дитини в сім'ї // Фізична культура: сприймали., Образів., Тренір.1997, № 3.
26. Фізична культура в школі // Науково-методичний журнал. М .: №6, 2005р.
27. Фізична культура // Науково-методичний журнал. М .: 2002р., №3.
28. Бабасян М.Л. Дослідження методики швидкісно-силової підготовки на етапі початкового спортивного тренування // Теорія і практика філ. культури. 1970, № 6, с. 56-59.
29. Бальсевич В.К. Теоретико-методологічне обґрунтування концепції формування фізичної культури людини в дошкільному віці // Здоровий спосіб життя: сутність, структура, формування на порозі ХХІ століття. Томськ, 1996, с. 9-13.
30. Програма «Балбобек» Міносвіти РК від 26.10.1996
31. Програма «Ігровий стретчинг». Санкт-Петербург
32. Бальсевич В.К., Запорожаном В.А. Фізична активність людини. - Київ: Здоров'я, 1987. - 223 с.
33. Бекина С.І. та ін. «Музика і рух» М .: «Просвещение», 1984р., 288с.

34. Лях В.І. Сенситивні періоди розвитку координаційних здібностей // Теорія і практика фіз. культури. 1987, № 2, с. 56-58 / 7
35. Основи математичної статистики: Учеб, сел. для ін-тів фіз. культ. / Под ред. В.С. Іванова. - М .: ФиС, 1990. - 176 с.
36. Фізична культура в школі // Науково-методичний журнал. М .: №7, 2005р.
37. Фізична культура в школі // Науково-методичний журнал. М .: №8, 2005 р.

ДОДАТКИ

Фотообразження №1. Вимірювання при досліджуваному при занятті

Фотозображення №2. Виконання дітьми завдання дослідження.

Фотозображення №3.

Процес виконання завдання змагального характеру для проведення дослідження № 1.

Фотозображення №4 Дослідження №2.

Фотозображення №5 Дослідження №2.

Фотозображення №6 Дослідження №2.

Фотозображення №7 Дослідження №2.

Фотозображення №8 Дослідження №2.

Фотозображення №9 Дослідження №2.

Фотозображення №10. Сюжетна рухлива гра «У ведмедя у бору»

Фотозображення №11. Сюжетна рухлива гра «Вовк і зайці»

Фотозображення №12. Сюжетна рухлива гра «Миші і кіт»

Фотозображення №13. Сюжетна рухлива гра «Кольорові автомобілі»

Фотозображення №14. Сюжетна рухлива гра «Сонечко і дощик»

Фотозображення №15 Сюжетна рухлива гра«Квач»

Фотозображення №16. Сюжетна рухлива гра « Подоляночка»

Фотозображення №17. День Спорту. Естафета №1. Початковий етап.

Фотозображення №18. День Спорту. Естафета №1. Кінцевий етап.

Фотозображення №19. День Спорту. Естафета №3.

Фотозображення №20. День Спорту. Естафета №4 Початковий етап

Фотозображення №21. День Спорту. Естафета №4 Кінцевий етап

Фотозображення №22 День Спорту. Естафета №5.

Фотозображення №23. День Спорту. Звершення спортивного заходу